

Sygn. I C 94/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Kopania
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2018 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa B. U.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zadośćuczynienie

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda B. U. kwotę 116.000 zł (słownie: sto szesnaście tysięcy złotych) wraz z:

- ustawowymi odsetkami od kwoty 66.000 zł od dnia 30.09.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 66.000 zł od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,

- ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 50.000 zł od dnia 17.04.2018 r. do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.316,80 zł (słownie: cztery tysiące trzysta szesnaście złotych 80/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje ściągnąć od powoda B. U. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 1.671,94 zł (słownie: jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt jeden złotych 94/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 3.901,19 zł (słownie: trzy tysiące dziewięćset jeden złotych 19/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt IC 94/18

UZASADNIENIE

Powód, B. U., wniósł przeciwko pozwanemu, (...) Spółce Akcyjnej w S., pozew z żądaniem zapłaty kwoty 66.000 zł tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód domagał się również zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

Na uzasadnienie podał, iż w dniu 9 września 2014r. uczestniczył w wypadku drogowym jako pasażer samochodu marki M. (...) o nr rej. (...). W wyniku wypadku doznał poważnych wielonarządowych obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania nasady kości ramiennej lewej ręki, wieloodłamowego złamania kości udowej lewej nogi, stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber 6,8,9 po stronie lewej, stłuczenia płuc z krwiakiem jamy opłucnowej lewej, stłuczenia serca z płynem w worku osierdziowym. Powód po wypadku przewieziony został do Szpitala (...). R. D. w C., a następnie przebywał w Szpitalu w P. oraz w S.. Wskazał, że po leczeniu szpitalnym przeszedł intensywną rehabilitację, która trwa do chwili obecnej. Podał, że w związku z urazem nerki i serca pozostaje pod opieką lekarską oraz, iż po złamaniu kości ramiennej nastąpiło u niego ustawienie szpotawe z ograniczeniem odwodzenia, natomiast złamanie kości uda spowodowało ograniczenie ruchów rotacyjnych i skrócenie nogi. Podniósł, że doznane urazy w sposób istotny wpłynęły na jego życie codzienne oraz na stan jego psychiki. Z uwagi na niepełnosprawność zrezygnował z pracy zawodowej, którą wcześniej wykonywał. Podał, że w toku postępowania likwidacyjnego otrzymał od pozwanego kwotę 34.000 zł tytułem zadośćuczynienia, przy czym kwota ta, zdaniem powoda, jest nieadekwatna do rozmiaru jego krzywdy. Stało się zatem konieczne dochodzenie przed sądem uzupełnienia zadośćuczynienia.

Pismem procesowym z dnia 15 lutego 2018r. powód rozszerzył powództwo, domagając się dodatkowo zapłaty kwoty 100.000 zł. tytułem zadośćuczynienia (k.348).

Pozwany, (...) Spółka Akcyjna w S., wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Nie kwestionował swej odpowiedzialności za skutki wypadku z dnia 9 września 2014 roku. Sprzeciwił się jednak zasądzeniu kwoty dochodzonej pozvem. Wskazał, iż w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił powodowi kwotę 34.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, co stanowiło kwotę adekwatną do rozmiaru krzywdy powoda. Podkreślił, że powód nie przeszedł poważniejszych zabiegów operacyjnych w związku z urazami, których doznał w wypadku, porusza się samodzielnie, a jego stan zdrowia wynika m.in. z faktu, iż już przed wypadkiem powód nie był osobą w pełni zdrową. Cierpiał bowiem na chorobę niedokrwienną serca oraz cukrzycę, a ze względu na wiek - z pewnością występowały u niego zmiany zwyrodnieniowe stawów. Schorzenia te mogły mieć wpływ na przebieg leczenia powoda, lecz za ich konsekwencje pozwany nie odpowiada.

Pozwany wniósł o oddalenie rozszerzonego powództwa, podtrzymując zarzuty zawarte w odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił:

W dniu 9 września 2014r. doszło do wypadku drogowego, w którym A. C., kierując samochodem osobowym marki R. (...) o nr rej. (...), jadąc w kierunku miejscowości C. za samochodem marki P. (...) o nr rej. (...), nie zachowała bezpiecznej odległości, w wyniku czego najechała na tył poprzedzającego samochodu, w następstwie czego zjechała na przeciwległy pas ruchu, uderzając w prawidłowo jadący samochód B. o nr rej. (...), wytrącając kierowcę z toru jazdy, w wyniku czego, samochód B. uderzył w jadący na przeciwległym pasie ruchu samochód marki M. (...) o nr rej. (...), kierowany przez powoda.

Wyrokiem z dnia 11 lutego 2015r., wydanym w sprawie (...), Sąd Rejonowy w W. uznał A. C. winną wyżej opisanego zdarzenia.

Dowód: pismo Komisariatu Policji w M. z dnia 22.10.2014r. k.10, wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 11.02.2015r. - akta szkody k.50.

Niezwłocznie po wypadku powód został przewieziony do Szpitala (...) w C..

Rozpoznano u niego złamanie nasady bliższej L kości ramiennej, wielofragmentowe złamanie przekrętarzowe L kości udowej, stłuczenie i krwiak nerki lewej oraz stłuczenie klatki piersiowej.

Podczas odwiedzin w szpitalu córka powoda nie poznała ojca z uwagi na pokaleczenie twarzy szkłem.

W dniu 12 września 2014r. został wypisany ze szpitala i przekazany na Oddział (...) w P. z rozpoznaniem złamania przekrętarzowe kości udowej lewej wieloodłamowe, złamanie końca bliższego kości ramiennej lewej wieloodłamowe, stłuczenie klatki piersiowej ze złamanie żeber 6,8,9 po stronie lewej, stłuczeni płuc z krwiakiem jamy opłucnowej lewej oraz tłumaczeniem serca z płynem w roku osierdziowym, niedokrwistość pooperacyjna. Stwierdzono nadto grzybicze zakażenie układu moczowego, chorobę wieńcową po przebytych zawałach serca, stan po implantacji (...) (004), niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę II, przewlekłą obstruracyjną chorobę płuc. Wykonano operację polegającą na nastawieniu złamania przekrętarzowego kości udowej i stabilizację gwoździem. Zastosowano również wyciąg szkieletowy za guzowatość piszczeli.

Dnia 24 września 2014r. powód został przekazany na Oddział (...) Urazowo – Ortopedycznej Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., gdzie podjęto dalsze leczenia zachowawcze powoda. Przebywał tam do dnia 1 października 2014r.

Dnia 1 października 2014r. powód został przekazany na Oddział K. Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. celem leczenia niemasywnej zatorowości płucnej oraz stabilizacji stanu. Przebywał tam do dnia 18 października 2014r. Wypisano powoda do domu w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem zażywania leków oraz kontroli w (...), obciążania kończyny po min 6 tygodniu po zabiegu, rehabilitacji domowej. Wskazano też na konieczność okresowej kontroli w Poradni Kontroli (...), jonogramu i kreatyniny. Wskazano, że pacjent jest w okresie rekonwalescencji i wymaga opieki osób trzecich.

Powód opuszczał szpital dnia 18 października 2014r. na wózku.

Dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego Szpitala (...). R. D. w C. z dnia 12.09.2014r. k.13-15, karta informacyjna leczenia szpitalnego Szpitala (...) z dnia 24.09.2014r., k. 16 – 20, karta informacyjna leczenia szpitalnego Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 01.10.2018r., k. 21, karta informacyjna leczenia szpitalnego Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 18.10.2014r., k. 22 – 25, dokumentacja medyczna Wojewódzkiego Szpitala (...), k. 87 – 163, dokumentacja medyczna Szpitala powiatowego im. R. D. w C., k. 165 – 199, dokumentacja medyczna Szpitala (...) w P., k. 212, dokumentacja SP ZOZ (...)w K., k. 227 – 231, przesłuchanie powoda 00:28:01, 00:31:55 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2018r., k. 383.

W domu powód korzystał z łóżka szpitalnego. Po około 3- 4 tygodniach zaczął poruszać się w domu o kulach. Krótko po tym – o lasce. Powód od razu po opuszczeniu szpitala korzystał z rehabilitacji.

Przez okres pierwszego miesiąca do powoda przychodziła pielęgniarka, która pomagała mu w czynnościach higienicznych.

Dowód: przesłuchanie powoda 00:33:42, 00:36:09 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2108r., k. 383v.

W dniu 14 listopada 2014r. powód został zaliczony do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 14.11.2014r., k. 27 – 28.

Od października 2014r. powód podjął leczenie psychiatryczne. Rozpoznano u niego zespół stresu pourazowego. Miał problemy ze snem. Odczuwał lęki. Powód zgłosił się do psychiatry, gdyż nie radził sobie z lękami i stanami podenerwowania. Lekarz psychiatra zapisywał powodowi leki uspokajające i nasenne. Powód nie czuł potrzeby korzystania z pomocy psychologa. Uważał, że potrzebuje psychiatry.

Dowód: zaświadczenie lekarskie z dnia 25.05.2015r., k. 29, zaświadczenie lekarskie z dnia 03.08.2015r., k. 30, przesłuchanie powoda 00:25:42 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2018r., k. 383.

W okresie od 26 kwietnia 2015r. do 9 maja 2015r. przebywał w klinice w K. celem poprawy stanu zdrowia. Po zakończeniu turnusu uzyskał niewielką poprawę sprawności ruchowej.

Dowód: karta pobytu chorego (...), k. 71 – 73.

W dniu wypadku powód miał 68 lat. Od 1992r. był na emeryturze. Pracował jednocześnie w zakładzie pracy (...) spółce z o.o. w S. jako dyrektor. Otrzymywał wynagrodzenie miesięczne rzędu 6.000 zł. Współtworzył założenie tej spółki.

Był wdowcem od 4 lat. Mieszkał sam. Był samodzielny.

Jego zainteresowania związane były z turystyką krajową i zagraniczną. Schodził polskie góry. Uczestniczył w wycieczkach i eskapadach wymagających podwyższonych umiejętności turystycznych. Wraz z grupą znajomych odwiedził m.in. Amerykę Środkową, Majorcę Portugalię, Brazylię, Argentynę, Meksyk, Urugwaj, RPA. Dobrze znosił te wyzwania. Ostatnia wycieczka odbyła się w 2014r.

Powód był aktywny również w sporcie. Grywał w tenisa, ping ponga, bilard.

Szczególnie lubił kilometrowe nadmorskie spacerunki, które pokonywał w samotności.

Dowód: przesłuchanie powoda 00:19:40 protokół rozprawy z dnia 5 stycznia 2016r., k. 54, przesłuchanie powoda 00:08:43, 00:12:15, 00:14:43, 00:17:20 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2018r., k. 382v - 383.

Obecnie powód jest członkiem Rady N. (...) spółki z o.o. w S.. Uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 3.600 zł. miesięcznie.

Nie jest z nikim związany. Mieszka sam. Korzysta z pomocy córki w sprawach związanych z prowadzeniem domu. Stara się wykonywać podstawowe obowiązki związane z prowadzeniem domu.

Dokucza mu ból biodra i stawu, zwłaszcza w czasie stania. Ma ograniczoną ruchomość reki lewej. Czuje w niej drętwienie. Ucieka mu kolano lewej nogi, dlatego posiłkuje się laską. Ma problemy ze schylaniem się. Lewa noga jest krótsza o 13 mm.

Odczuwa lęk jako pasażer samochodu. Przy mijaniu się z Tirem jest spięty. Pojawiły się u niego uczucia klaustrofobii. Zdarzają mu się napady lęku.

Powód jest ograniczony w ruchowo, co wyklucza dalsze spacerunki, a w szczególności wcześniejsze wyjazdy turystyczne. Po 2014r. nie uczestniczył w żadnej wyprawie, ani nawet wycieczce. Pomimo zaproszeń, odmawia, gdyż jego stan fizyczny uniemożliwia czynne korzystanie z turystyki. W wolnych chwilach powód czyta, rozwiązuje zadania matematyczne.

Codziennie wychodzi z domu. Udaje się do (...) spółki z o.o. w S., gdzie ma swój pokój. Poprzedni pracodawca grzecznościowo umożliwił to powodowi. Powód odczuwa duży żal po utracie stanowiska dyrektora. Utożsamiał się ze spółką, gdyż był pomysłodawcą jej założenia.

Dowód: przesłuchanie powoda 00:19:40, 00:23:41, 00:24:47, 00:26:27 protokół rozprawy z dnia 5 stycznia 2016r., k. 55, 00:04:21, 00:06:52, 00:16:21, 00:23:48, 00:38:50, 00:42:43, 00:44:24, 00:46:55, 00:48:34, 00:50:10 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2018r., k. 382v – 38.

Wskutek wypadku z dnia 9 września 2014r. u powoda utrzymuje się zespół stresu pourazowego zdiagnozowany przez lekarza w dniu 25 maja 2015r. Leczenie psychiatryczne, z którego powód korzystał po wypadku łagodziło jego cierpienia psychiczne, ale nie zlikwidowało problemu psychologicznego. Powód nie może pogodzić się z utratą sprawności. Wymaga leczenia ambulatoryjnego. Wskazane jest leczenie psychiatryczne oraz terapia psychologiczna. U powoda wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym na poziomie 10 %.

Dowód: opinia sądowno psychologiczno – psychiatryczna biegłych L. K. i W. H., k. 240 – 242.

Wskutek wypadku drogowego z dnia 9 września 2014r. powód doznał stłuczenia serca z płynem osierdziowym, niemasywna zatorowość płucną oraz niedokrwistość pokrwotoczną.

Leczenie stłuczenia serca z wysiękiem w worku osierdziowym oraz zatorowość płucna wymagała leczenia około 6 miesięcy. Wysięk w worku cofa się samoistnie (w badaniach powoda z 2016r. echokardiologicznych stwierdzono jego zmniejszanie się) i nie pozostawia trwałych następstwa. Z. płucna wymaga długotrwałego leczenia przeciwzakrzepowego (X.), które jest leczeniem wymagającym dość dużego nakładu finansowego i pozostawia trwałe następstwa w postaci pogorszenia tolerancji wysiłku.

Stłuczenie serca z wysiękiem w worku osierdziowym, to 10 % uszczerbku na zdrowiu powoda, zaś zatorowość płucna – 10 %

Dowód: pisemna opinia sądowa z zakresu kardiologii, biegłego C. J., k. 264.

Wskutek wypadku drogowego z dnia 9 września 2014r. powód doznał urazu wielonarządowego ze złamaniem przezkrętarzowym kości udowej lewej, złamaniem szyjki kości ramiennej lewej, stłuczeniem klatki piersiowej ze złamaniem żeber VI, VII i VIII i stłuczeniem płuca, stłuczeniem serca i stłuczeniem nerki lewej. Leczenie powoda prowadzono w sposób prawidłowy, a odstępianie od zespolenia złamania szyjki kości ramiennej lewej było zasadne klinicznie.

Powód nie rokuje poprawy stanu zdrowia w aspekcie ortopedycznym i jest całkowicie niezdolny do pracy i częściowo niezdolny do samodzielnej egzystencji.

Schorzenia sprzed wypadku nie mają wpływu na doznany uszczerbek na zdrowiu.

Złamanie szyjki kości ramiennej lewej, to 20 % uszczerbku, zaś złamanie przezkrętarzowe kości udowej lewej – 35 %.

Dowód: pisemna opinia sądowa z zakresu ortopedii, biegłego sądowego, M. K., k. 336 – 338.

Powód skierował do pozwanego wnioski o wypłatę zadośćuczynienia w związku z urazami, których doznał w wypadku z dnia 9 września 2014 roku.

Pozwany przyznał powodowi zadośćuczynienie w łącznej kwocie 34.000zł.

Dowód: pismo (...) z dnia 0.04.2015r., k. 11 - 12.

Powód w 1991r. powód przeszedł zawał serca. Cierpi na nawracający częstoskurcz komorowy. W 2005r. przeszedł ablację (...) substratu arytmii. W 2012r. przeszedł reimplantację z powodu (...). Cierpi na cukrzycę typu II.

Po zabiegu ablacji z 2005r. stan zdrowia powoda wyraźnie się poprawił. Nie odczuwał skutków ubocznych arytmii serca. Do czasu wypadku z dnia 9 września 2014r. był aktywny zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

Dowód: przesłuchanie powoda 00:08:43, 00:10:43 protokół rozprawy z dnia 22 maja 2018r., k. 382v.

Sąd zważył:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy. Ich autentyczność nie była kwestionowana. Nadto sąd dał wiarę opiniom sądowym sporządzonych przez biegłych sądowych, uznając je za pełne, logiczne i spójne. Dodatkowo, sąd dał wiarę przesłuchaniu powoda, albowiem było ono zbieżne z treścią dokumentacji

zgrupowanej w aktach sprawy, w tym dokumentacji medycznej. Dodatkowo przesłuchanie powoda sąd uznał za spontaniczne i logiczne, mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego.

W myśl art. 444 par 1 i art. 445 par 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia w następstwie czynu niedozwolonego lub, gdy poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia.

Poza sporem jest, że powód doznał uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia wskutek zdarzenia z dnia 9 września 2014r., które spełniało znamiona czynu zabronionego oraz, że z tego tytułu przysługuje jemu roszczenie o zadośćuczynienie. Nie budzi też wątpliwości odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela za skutki zdarzenia.

Spór między stronami w tej sprawie sprowadza się do ustalenia wysokości zadośćuczynienia. Strona pozwana, nie kwestionując swojej odpowiedzialności względem powoda, zaprezentowała stanowisko, iż wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego kwota 34.000 zł z tytułu zadośćuczynienia jest adekwatna do rozmiaru krzywdy powoda. Powód z kolei twierdzi, iż winien otrzymać dodatkowo kwotę 166.000 zł. zadośćuczynienia, co oznacza, że swoją krzywdę określa na kwotę 200.000 zł.

Tytułem rozważań natury ogólnej, odnoszących się do kwestii ustalania przez sąd wysokości zadośćuczynienia, wskazać należy, iż jest to wartość trudna do wyrażenia w pieniądzu. Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Ustawodawca ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że ma być to „suma odpowiednia”, co oznacza, że ustalenie wysokości zadośćuczynienia pozostawione zostało uznaniu Sądu. Sąd posiłkuje się kryteriami wypracowanymi w doktrynie i orzecznictwie, zgodnie z którymi przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia w przypadku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia należy wśród czynników współkształtujących wysokość zadośćuczynienia uwzględnić czynniki obiektywne w postaci: czasu trwania oraz intensywności cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanego, długotrwałość choroby, leczenia, rehabilitacji, bolesność zabiegów, dokonywane operacje, leczenie sanatoryjne, okres dochodzenia do względnej sprawności, przywrócenie prawidłowych funkcji organizmu nieodwracalności skutków urazu (kalectwo, oszpeccenie, ograniczenia ruchowe), rodzaj wykonywanej pracy przed zdarzeniem, szans na przyszłość, wieku poszkodowanego, a także czynniki subiektywne, jak poczucie nieprzydatności społecznej, bezradności życiowej. Nie bez znaczenia są też takie okoliczności, jak pozbawienie poszkodowanego możliwości osobistego wychowywania dzieci i zajmowania się gospodarstwem domowym lub korzystanie z pomocy innych osób przy prostych czynnościach życia codziennego.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż wskutek zdarzenia z dnia 9 września 2014 r. u powoda wystąpiło cierpienie fizyczne o dużym nasileniu.

Z dokumentacji medycznej, złożonej do akt sprawy wynika, że powód doznał wieloodłamowego złamania nasady kości ramiennej lewej ręki, wieloodłamowego złamania kości udowej lewej nogi, stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber 6,8,9 po stronie lewej, stłuczenia płuc z krwiakiem jamy opłucnowej lewej, stłuczenia serca z płynem w worku osierdziowym. Był potłuczony, a jego twarz pocięta była przez szkło. Nie ulega zatem wątpliwości, iż wskutek wypadku doznał licznych i poważnych obrażeń ciała, co intensyfikowało jego cierpienia fizyczne. Proces leczenia powoda był długotrwały, bolesny i przykry. Powód hospitalizowany był nieprzerwanie w od dnia 9 września 2014 r. do dnia 18 października 2014r. Z przedłożonej dokumentacji medycznej wynika, że u powoda przeprowadzono szereg badań, konsultacji a także że początkowo stosowano leczenie zachowawcze a następnie wykonano nastawienie złamania przekętarzowego kości udowej i stabilizację gwoździem.

Nadto, zasady doświadczenia życiowego wskazują, że złamaniu kości towarzyszy ból. Tymczasem u powoda złamania były nie tylko liczne ale i wieloodłamowe. To, że złamaniom towarzyszyły silne dolegliwości bólowe wynika w szczególności z przesłuchania powoda. Również okres pierwszych kilku tygodni po opuszczeniu szpitala był dla powoda ciężkim czasem. Dokuczały mu bóle, wymagał opieki osób trzecich przez okres jednego miesiąca. Początkowo poruszał się na wózku, następnie po 3-4 tygodniach o kulach, a następnie o lasce. Powód rehabilitowany był ambulatoryjnie i w ramach prewencji ZUS. Korzystał też z pobytu w klinice ortopedycznej w K., a mimo to poprawa

jego stanu zdrowia była znikoma. Ból lewej nogi i biodra towarzyszy z resztą powodowi do chwili obecnej, co utrudnia mu codzienne funkcjonowanie.

Nadto, skutki urazu są dla powoda poważne. Mają one w części charakter trwałe. Z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii, M. K. wynika wprost, że powód nie rokuje poprawy stanu zdrowia w aspekcie ortopedycznym i jest całkowicie niezdolny do pracy i częściowo niezdolny do samodzielnej egzystencji. Nieodwracalnym skutkiem jest również krótsza o 13 mm lewa noga, co skutkuje trudnością w poruszaniu się i wywołuje ból kręgosłupa. Bezspornie powyższe wpływa na sprawność i jakość poruszania się powoda. Skutki ortopedyczne nie tylko ograniczają zdolność powoda do sprawnego poruszania się, ale i stanowią przeciwwskazanie do wykonywania pracy oraz wykluczają powoda z realizacji jego pasji, jaką było podróżowanie. Również skutki kardiologiczne, w szczególności ryzyko powstania zrostów w worku osierdziowym powodują, że powód musi być pod opieką kardiologa (tak w opinii biegłego sądowego z zakresu kardiologii, C. J.).

Na podkreślenie wymaga okoliczność stanu psychicznego powoda po wypadku. Wskutek zdarzenia z dnia 9 września 2014r. powód doznał również cierpień psychicznych.

Z przesłuchania powoda wynika, że po wypadku czuł się bezsilny i zrezygnowany. Trudno mu było i jest nadal pogodzić się z ograniczeniem sprawności fizycznej. Czuje żal, że jego dotychczasowe życie nagle się zmieniło. Z aktywnej, odważnej i otwartej na wyzwania osoby stał się osobą niepełnosprawną. Często towarzyszy mu uczucie smutku i przygnębienia. Podkreślenia wymaga, że powód przed wypadkiem piastował odpowiedzialne stanowisko, był dyrektorem spółki, którą notabene zakładał. Praca dawała mu satysfakcję osobistą i finansową. Rozwijał się, mógł realizować swe plany i marzenia. Wypadek zaś przerwał mu dotychczasowy styl życia.

O tym, że stan psychiczny powoda ucierpiał po wypadku wskazuje nie tylko przesłuchanie powoda. Świadczą o tym również zaświadczenia lekarskie od lekarza psychiatry, a przede wszystkim – pnia sądowa psychologiczno – psychiatryczna, z której wynika, że po wypadku powód cierpi na zespół stresu pourazowego. Wymaga nadal leczenia psychiatrycznego oraz pomocy terapeutycznej.

Poczucie krzywdy powoda potęguje też niewątpliwie fakt, iż powód zmuszony został do rezygnacji z dotychczasowego stylu życia, w szczególności z podróży oraz aktywności sportowej w postaci gry w tenisa, ping ponga, czy korzystania z nadmorskich spacerów. Aktualnie czyta książki, rozwiązuje zadania matematyczne, odwiedza (...) spółkę z o.o. Zajęcia te nie dają mu jednak takiej satysfakcji, jak poprzednie zainteresowania i aktywności. Zasady doświadczenia życiowego wskazują na to, że niemożność realizacji pasji wpływa niekorzystnie, zarówno na samopoczucie psychiczne, jak i fizyczne. Zatem wskazywanie przez powoda powyższych okoliczności, jako tych, które stanowią skutki wypadku do chwili obecnej, jest dla sądu całkowicie zrozumiałe.

Warto wskazać, że powód w dniu zdarzenia miał 68 lat. Realizował się zawodowo, był wysportowany, miał pasje. Dbał o siebie. Stan zdrowia wywołany wypadkiem skutkował i nadal skutkuje u niego poczuciem przygnębienia. Powód odczuwa lęki. Odczucia te potęgowane są przez świadomość, iż stało się tak wskutek zdarzenia nagłego, na które powód nie miał żadnego wpływu. Nadto, brak pomyślnych rokowań co do stanu zdrowia działa na powoda niekorzystnie. Już jako osoba w dojrzałym wieku zwraca bowiem uwagę na ubytek każdej sprawności, przeżywa to. (...) jest w tym wieku wartością nadrzędną, pozwalającą cieszyć się życiem. Powód został pozbawiony pełnej sprawności fizycznej, co niewątpliwie wpływa na obniżenie jego nastoju. Występujące u powoda wcześniejsze choroby, tj. arytmia serca i przebyte zawały serca, były kontrolowane przez powoda. Operacja z 2005r. poprawiła powodów komfort życia do tego stopnia, że „zapomniał” o chorobie. Natomiast cukrzycę stopnia II została u powoda wykryta podczas pobytu w szpitalu po wypadku. Nie dawała ona powodowi wcześniej oznak i nie ograniczała jego aktywności. Zatem twierdzenia pozwanego o tym, że na stan zdrowia powoda mają wpływ jego wcześniejsze schorzenia oraz wiek, pozostają bez znaczenia dla rozważań sądu.

Nie ulega więc wątpliwości, że wskutek zdarzenia z dnia 9 września 2014 r. powód doznał cierpień psychicznych.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że rozmiar krzywdy powoda jest rozległy. Skutki wypadku związane z doznanymi urazami, ograniczenia ruchowe z tym związane, dolegliwości bólowe, rezygnacja z dotychczasowego, ciekawszego stylu życia, odczuwalne są przez powoda do chwili obecnej.

Mając na uwadze wyżej poczynione rozważania, sąd uznał, iż kwota 34.000 zł, przyznana w toku postępowania likwidacyjnego jest nieadekwatna do rozmiaru krzywdy powoda.

Sąd przyjął, że zasadne jest podwyższenie kwoty zadośćuczynienia o kwotę 116.000 zł. Łączna kwota 150.000 zł (34.000 zł z postępowania likwidacyjnego plus 116.000 zł. objęta wyrokiem) stanowi adekwatną wysokość zadośćuczynienia.

Jednocześnie wskazać należy, że kwota, której domagał się powód, tj. łącznie 200.000 zł. zadośćuczynienia, jest kwotą wygórowaną.

Podkreślić więc należy, że choć niewątpliwie krzywda powoda jest znaczna, to jednak powód funkcjonuje w nowej sytuacji życiowej. Jest w miarę samodzielny, korzysta z codziennych spacerów, choć o niewielkich odcinkach, wykonuje podstawowe obowiązki domowe. Jego stan jest tego rodzaju, że może mieszkać sam, co przemawia za tym, iż radzi sobie w sprawach życia codziennego. Nie został też całkowicie wykluczony z aktywności życiowej. (...) spółkę z o.o., jest członkiem Rady N.tej spółki.. W tej sytuacji łączna kwota 150.000 zł. zadośćuczynienia jest kwotą uwzględniającą powyższe okoliczności.

Dlatego też, na podstawie art. 444 par 1 k.c. w zw. z art. 445 par 1 k.c., sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 116.000 zł. tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., mając na uwadze, że powód domagał się zapłaty tych odsetek od dnia wniesienia powództwa. W zakresie rozszerzonego powództwa, sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następującego po dniu doręczenia pisma procesowego powoda, zawierającego rozszerzone żądanie.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu jest przepis art. 100 zdanie pierwsze k.p.c., art. 98 par 1 i par 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z par 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t. jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 490 z późn. zm.), mając na uwadze, że powód wygrał niniejszy spór w 70%. Na koszty procesu powoda złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w kwocie 3.600 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa -17 zł, opłata od pozwu - 3.300 zł. oraz zaliczka na wynagrodzenie biegłych – 800 zł. Z kolei koszty strony pozwanej złożyło się do wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika w kwocie 3.600 zł oraz opłata skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W wyliczonym wyżej stosunku strony winny też uczestniczyć w wyłożonych w opłacie od rozszerzonego powództwa. Na podstawie art. 130³ par 2 k.p.c. sąd obciążył powoda opłatą od rozszerzonego powództwa w kwocie 1.500 zł. Sąd nie znalazł podstaw do zwolnienia powoda z tego obowiązku. Z oświadczenia majątkowego powoda złożonego do sądu w dniu 8 lutego 2018r. (k. 350) wynika bowiem, że sytuacja materialna powoda pozwala mu na uiszczenie opłaty od rozszerzonego powództwa stosownie do procentowego wyniku sporu. W pozostałym zakresie opłatę tę winien ponieść pozwany. Nadto na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należało nakazać ściągnąć od stron, stosownie do procentowego wyniku sporu kwoty wydatkowane przez Skarb Państwa na wydatki związane z wynagrodzeniami biegłych sądowych. Kwota ta wyniosła 573,14 zł. Zatem powód winien uiścić 171,94 zł., zaś pozwany – 401,19 zł. Mając na uwadze powyższe przepisy, o kosztach sądowych orzeczono jak w pkt 4 i 5 sentencji wyroku.